

PM

DATUM: 2014-01-23
AVDELNING: STA
HANDLÄGGARE: Anja Marletta
HANTERINGSKLASS Ö P P E N

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2012-808-STA

■ Compliance årsrapport 2013

De flesta aktiviteterna listade i complianceplanen 2013 har följt planeringen. Vi ligger dock efter med vissa aktiviteter bland annat på grund av RITVA-projektet. Dessa aktiviteter kommer således att fortsätta under 2014. Compliancerapporten bedöms i nuläget inte kräva några åtgärder från direktionen.

Compliancefunktionen har under sitt andra år fortsatt att löpande träffa avdelningschefer och enhetschefer samt juristgruppen. Kontakt med andra centralbanker och deras compliancefunktioner har etablerats.

Mycket arbete har lagts på det interna regelverket för att hålla det uppdaterat. Vissa styrdokument har under året inte granskats på grund av påverkan av bland annat RITVA projektet. En större revision har gjorts av de etiska reglerna. En ny version av reglerna kommer att presenteras för direktionen i början av 2014.

En ny regel för behandling av personuppgifter i Riksbanken beslutades under 2013 för att tydliggöra vad som gäller när vi hanterar denna typ av information.

För att säkerställa att Riksbanken inte utnyttjas för penningtvätt så har rutinerna för inlösen av ogiltiga och skadade sedlar reviderats. Kontakt med flera myndigheter och speciellt finanspolisen fortsätter löpande.

Avtal har tecknats med en leverantör av ett nytt system för anställdas rapportering av innehav i finansiella instrument. Systemet kommer att implementeras (tillsammans med uppdaterade regler) under våren 2014.

Compliance har fortsatt att träffa nyanställda både för ett introduktionsmöte för att informera om det interna regelverket med fokus på de etiska reglerna och i samband med introduktionsdagarna för att diskutera praktiska fall med etiska dilemman.

Uppföljningen som compliancefunktionen genomfört under året när det gäller bisysslor visar en bra medvetenhet om gällande regler. Förbättringspotential finns dock när det gäller PIA-uppföljningen (anställdas handel och rapportering av finansiella instrument) vilket det kommer bli mer fokus på under 2014.

Nedan följer en redogörelse för varje listad aktivitet.

1. Övergripande uppgifter

Compliance har under året haft personliga möten med avdelnings- och enhetschefer inom hela Riksbanken. Mötena sker också löpande när nya chefer tillsätts. Compliancefunktionen har även presenterats på olika enhetsmöten. Under 2013 besökte compliancefunktionen kontoret i Mölndal två gånger och kontoret i Broby en gång.

Under våren 2013 besökte compliance compliancefunktionerna på Norges Bank, Schweizerische Nationalbank samt Bank of International Settlements (BIS) för att diskutera compliancerollen inom en centralbank. Bank of England kommer att besökas, istället för som planerats 2013, under 2014. Vidare deltog compliance i ett två dagars complianceseminarium anordnat av Bank of Netherlands i Amsterdam. Deltagare från hela Europa fanns på plats. Många har följt Sveriges exempel och skapat compliancefunktioner (bland annat kan Irland, Österrike, Spanien och Luxemburg nämnas). Även compliancefunktionerna från Federal Reserve och International Monetary Fund (IMF) deltog och dialogen med dessa länder fortsätter. Ett framtida nätverk för compliance inom centralbanker i Europa har diskuterats och behovet är mycket stort.

Under maj, juni och även under augusti deltog compliancefunktionen i flera av de riskanalyser (självvärderingar) som verksamheten genomför med stöd av riskenheten.

Compliancefunktionen deltog under året i juristgruppens regelbundna möten (som chefsjurist Eric Frieberg samordnar).

Då inte alla nordiska länder har en compliancefunktion (idag endast Norge och Sverige) men flera av juristerna arbetar med compliancerelaterade frågor deltog compliancefunktionen i den årliga juristkonferensen i slutet av augusti 2013.

2. Interna regelverket

Riksbanken har ett betydande internt regelverk med policyer, regler och rutinbeskrivningar.

Arbetet med att hålla det interna regelverket uppdaterat och granskat sker löpande och fungerar bra. Samtliga interna policyer och regler ska ses över minst en gång om året. Compliancefunktionen har under året lagt mycket tid på att följa upp att reglerna uppdateras och granskas kontinuerligt. Vidare har compliancefunktionen alltid varit, och kommer vara, involverad i förändringar av gällande regler och policyer och skapandet av nya. Att en del regler inte blivit granskade under året beror delvis på de pågående projekten RITVA och DAVID och på det nya organisationsförslaget.

Då Riksbanken idag har flera anställda som inte talar svenska kommer compliancefunktionen att ta fram en lista med samtliga interna regler med kort beskrivning på engelska. Det är sedan upp till närmaste chef att informera om de regler som gäller. Vid behov kan även varje förvaltningsansvarig låta regeln i fråga översättas till engelska.

■ Etiska regelverket

Den större revisionen av de etiska reglerna genomfördes under 2013 och ett förslag till direktionen presenteras i slutet av januari. Arbetet har skett tillsammans med chefsjurist Eric Frieberg och stabsavdelningsjurist Åsa Sydén. Jämförelser av olika etiska regler, riktlinjer och uppförandekoder har gjorts med andra centralbanker och myndigheter (främst Finansinspektionen och Riksgälden).

Utredningen om huruvida Riksbanken ska införa en så kallad whistleblowing-funktion har genomförts och ett förslag finns klart för presentation. Personalenheten, interrevisionsavdelningen och riskenheten har fått dragningar av förslaget och kommit med synpunkter. Även ledningsgruppen kommer att få tycka till i januari 2014 innan förslaget presenteras för direktionen. Utredningen redogör även för hur det ser ut på andra centralbanker och myndigheter.

Diskussioner har även genomförts med Finansinspektionen och Riksgälden då de båda myndigheterna också utreder frågan.

Utkontraktering/outsourcing

Under året har ett nytt styrdokument i form av en policy för val av verksamhetsform tagits fram och direktionen fattade beslut om den i december 2013. Policyn berör inte endast utkontraktering utan tydliggör vilka principer Riksbanken ska tillämpa vid val av verksamhetsform för att uppnå bästa nytta för de pengar eller resurser som används. Mer detaljerade regler för utkontraktering kommer att arbetas in i regeln för upphandling under 2014. Upphandlingsfunktionens jurister ansvarar för detta.

3. Externa regelverket

Regler relevanta för varje avdelning

Genomgången och uppdateringen av externa lagar och regler för varje avdelning färdigställdes under februari 2013 och publicerades på Banconätet. Compliancefunktionen gör denna genomgång årligen tillsammans med avdelningarnas jurister (eller andra ansvariga).

Europeiska centralbankssystemet (ECBS)

Genomgången av ECBS:s regelverk påbörjades under hösten 2013 och kommer att fortsätta under 2014 och framåt. Det område compliancefunktionen börjat med är informationssäkerhet. Genomgången görs tillsammans med den ansvarige för informationssäkerhet på riskenheten.

Personuppgiftslagen (PUL)

Compliancefunktionen deltog i projektet "Regler för hantering av personuppgifter i forskning och policyanalys" för att säkerställa att information hanteras på rätt sätt. Kraven på Riksbanken analyserades och en ny intern regel togs fram och beslutades av chefen för stabsavdelningen i november 2013. Den bygger på lagstiftningen inom området och ska tydliggöra för verksamheten vad som gäller. Information om den nya regeln publicerades på banconätet, och forskningsenheten fick en dragning på

engelska 2013. Ytterligare en enhetsdragning (enheten för makrofinansiell stabilitet på AFS) är planerad i början av 2014 och alla avdelningar kommer att informeras mer generellt på avdelningsmöten under våren.

Rutiner för inlösen av gamla eller förstörda sedlar

De reviderade rutinerna för inlösen av gamla, skadade eller missfärgade sedlar färdigställdes och började tillämpas i april 2013. De nya rutinerna är anpassade till de krav gällande penningtvätt som affärsbankerna följer idag. Ett principbeslut är taget om att Riksbanken så långt som möjligt ska följa den lagstiftning som gäller för affärsbankerna.

I samband med att den nya rutinen infördes höll compliancefunktionen en utbildning om penningtvätsregelverket för enheten för kontantförsörjning (EKF). Dessutom fördes en tät dialog om den nya rutinen med både enhetschefen för EKF och kontoret i Mölndal (som fram till i slutet av september 2013 ansvarade för rutinen). Nu ligger ansvaret på Brobykontoret. Compliancefunktionen fortsätter att vara involverad i de nya rutinerna och tittar tillsammans med enhetschefen för EKF på alla tveksamma fall. De nya rutinerna fungerar bra och compliance planerar att avsätta mer tid för denna rutin under 2014 då antalet fall troligtvis kommer att öka när de gamla 50- och 1000-lapparna blir ogiltiga vid årsskiftet 2013/2014.

Praktiska frågor som dyker upp behandlas allteftersom och möten har hållits både med finansdepartementet och med finanspolisen och rikskriminalpolisen. Riksbanken kommer att ha regelbunden kontakt med finanspolisen som blir mottagare av våra misstänkta inlösenfall. Rutinen har vidare stämts av med och kommunicerats till Finansinspektionen, Bankföreningen och Skatteverket.

Riskerna med inlösenrutinen har presenterats i riskenhetens riskrapporter under 2013.

4. Projekt

Nytt system för anställdas innehav av finansiella instrument

I november 2013 tecknades ett avtal med en leverantör av ett nytt system för anmälan av anställdas innehav av finansiella instrument. Det nya systemet kommer att implementeras i början av 2014 för att vara på plats i god tid innan den årliga bekräftelsen (1 maj). Reglerna har anpassats till marknadsstandard och finns med i de etiska reglerna som tas upp för beslut i januari 2014.

DAVID – elektroniskt diarie- och arkiveringssystem

DAVID-projektet har försenats på grund av RITVA, och utbildningen i offentlighet, sekretess och diarieföring kommer därför att ske först under 2014. Då kommer även en framtida uppföljning av diarieföring att planeras.

■ 5. Utbildningar

Introduktionsmöten med alla nyanställda och introduktionsdagarna (löpande)

Under 2013 har totalt 16 introduktionsmöten med totalt 35 nyanställda hållits. Compliancefunktionen har haft dessa möten inom en månad från anställningstillfället. Målet har varit att träffa alla så snart som möjligt och gå igenom det interna regelverket med fokus på de etiska reglerna. Vid samma tillfälle informerar riskenheten om hur den arbetar och om incidentrapporteringen.

Compliancefunktionen höll den 10 april även ett utbildningspass under de gemensamma introduktionsdagarna. Även den 5 november höll compliancefunktionen i ett utbildningspass. I november användes tiden, eftersom compliance redan träffat deltagarna på ett introduktionsmöte, till ett praktiskt etiskt dilemma med diskussioner och frågor.

Riskmedvetenhet

Som uppföljning på 2012 års obligatoriska utbildning i riskmedvetenhet (hur vi bäst skyddar oss mot oegentligheter) skulle workshops och diskussioner genomföras på enhetsnivå. På begäran av ledningsgruppen ändrades dock detta till ytterligare två nya tillfällen av den ursprungliga utbildningen. Anledningen var att ledningsgruppen ville se att fler anställda deltog. Den 21 mars och den 15 maj erbjöds således ytterligare tillfällen. Även ett tillfälle på engelska (främst för forskningsenheten) hölls den 15 oktober. Totalt har nu 280 anställda gått utbildningen.

Offentlighet och sekretess samt diarieföring

Se ovan under projekt DAVID.

6. Uppföljning

PIA (Personalens innehav av finansiella instrument)

Compliancefunktion har under året löpande godkänt anställdas transaktioner och innehav av finansiella instrument i systemet PIA. Det årliga godkännande av rapporterat innehav som alltid ska ske innan den 1 maj kan förbättras. 178 anställda av de 254 då anmälningspliktiga gjorde bekräftelsen i tid. Med det nya systemet och omarbetade regler kommer compliancefunktionen att vara hårdare i uppföljningen av de gällande reglerna. Alla transaktioner ska rapporteras inom två veckor efter transaktionsdatum och den årliga bekräftelsen ska göras i tid. Det nya systemstödet ska underlätta denna process och information kommer att ges till samtliga anställda när systemet ska börja användas.

Bisysslor

De avstämningar som gjordes i samband med den årliga anmälan av bisysslor tyder på en bra medvetenhet hos enhetschefer och avdelningschefer om vilka regler som gäller. Det visar även de frågor som compliancefunktionen och de andra stabsjuristerna får om bisysslor. En muntlig avstämning kommer ske årligen i form av stickprover.

■ **Lagen om Offentlig Upphandling (LOU)**

En rutin har fastställts och upphandlingsfunktionen kommer från och med 2014 tertiälvis att rapportera efterlevnaden av lagen om offentlig upphandling (LOU) till compliancefunktionen.